

SLOVENE C

Štev. 157. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Urednikom je mogoče govoriti le od
1. — 12. ure dopoldne.
Zakopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v sredo, 13. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna pettirista (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Belokranjska železnica.

(Govoril na shodu posl. Šuklje.)

Med vas sem prišel, belokranjski rojaki, da se nekoliko pomenim danes o svoji tako živo zasluženi belokranjski železnici. Da je potrebna ta železnica, odveč bi bilo posebno dokazovati: to čuti vsak izmed vas v svojih kosteh. In če izgubim par besed tudi v tem oziru, zgodi se to zgolj radi tega, ker sledi iz neovrne potrebnosti te železnične proge za prisadeto prebivalstvo poleg drugih tudi ta posledica, da mu kaže, po svojih močeh prispevati ter žrtve si nalagati v dosego te železnične zgradbe. Saj vsak izmed vas pozna žalostno istino: Kar Belokranjec dobi iz drugih krajev, mora dražje plačati, in kar prodá drugam, mora ceneje dajati, kajti na troške dotičnega blaga vpliva neprimerno visoka tovarnina. In še druga okolnost nam obtežuje gospodarski obstanek. Le malo je tako bogato od narave obdarenih krajev, da bi mogli živeti zgolj od poljedelstva. Dandanes treba povsod vsaj nekoliko velike obrtnije, nekaj tovarn, da se narodu pridobi gmetno blagostanje. Smelo trdim, baš na Belokranjskem nahajamo premmno ugodnih pogojev za razvoj krepkega tovarniškega obrta. Premog imamo, potrebne pretevine, železniško rudo, razumnega in spretnega delavca, — ali vse skupaj nič ne zaleže, dokler smo primorani, svoje izdelke preko Gorjancev pošiljati na oddaljeno novomeško postajo!

Od zgradbe belokranjske železnice je brezdvomno odvisna bodočnost, da, celo obstanek belokranjskega sveta, to zavest ima sleherni izmed vas, valed tega prosjamo že 40 let za uresničenje svoje povsem utemeljene želje, a žalibog smirom še brez vsacega uspeha. Navzlic vsemu svojemu potezanju Belokranjci porednega železniškega vprašanja niso spravili naprej. Da, niti te bridke

resnice si ne smemo prikrivati: železniška zveza, katera bi združila Ljubljano s Karlovcem, ista zveza, koja je že koncem 60. let minulega stoletja tedanji trgovski minister Wückerstorff-Urbair v svojem velikem železniškem programu bil sprejel med one glavne železnice, katere naj se sezidajo takoj, se dandanes niti kot pohlevna stranska železnica pri merodajnih krogih več resno ne upošteva. V vsakim letom se množe in kopičijo zapreke. Posebno težavo dela sovražno gospodarsko razmerje do ogrske državne polovice. Ne da bi se ogrska vlada protivila belokranjski železnici — kakor mislijo mnogi —, nasprotno, do duše sem uverjen, da bi v Budimpešti z veseljem pozdravljali progó, po kateri bi črnomeljski premog kot ceneno kurivo se lahko dovažal tovarnam na Reki ter dolenjski les, lesno oglje in drugi lesni pridelki napctili k reškemu pristanišču, dečim bi z druge strani razno prekomorsko in reško blago uhajalo po tej železnični črti na Kranjsko in v sosedne dežele. Ali baš iz tega vzroka se naša dunajska vlada noče zanimati za to progó, ker si zlasti železniški in trgovinski minister vedno le s tihim strahom predstavlja konkurencó, ki bi na ta način nastala za trgovino v Trstu in dotične železnice. In ni dovolj tega! V zadnjih letih, večinoma po jasni krivdi sedaj vladajočega ministrskega predsednika Körberja se je finančni položaj naše državne polovice bistveno poslabšal. Državne blagajne so prazne, pri novih planinskih železnicah se je pokazal nasproti proračunu velikanski primanjkljaj nad 150 milijonov kron, že po zakonu sajamčene vodne zgradbe stale bodo na stotine milijonov kron, potem so letošnje delegacije obradostile našega davkoplačevalca z malo svotico 450 milijonov kron za vojaške namene, poleg tega pa pritiska na državni zaklad cela dolga vrsta nerešenih, globoko v denar segajočih, a povsem nujnih vprašanj — ali se je čuditi v takih bednih razmerah, da se finančnemu ministru kar obraz stemni in ustnice skremže, če se mu

belokranjski zastopnik približa s ponižno prošnjo za belokranjsko železnico?!

Se pred nekoliko leti je bil splošni položaj mnogo ugodnejši uresničenju vaše srčne želje, a tudi tu se je izkazala istinitost narodne prislovice o »uri zamujeni«. Da se ugodni čas ni bolje izkoristil, močje belokranjski, ni vaša krivda, a tudi moja ne. Dovolite mi, da spregovorim sedaj par besed o mojem delovanju. Moram to storiti, sicer utegne znani mi dopisnik »Slov. Naroda« zopet ponoviti svojo neresnično trditve o moji nebriznosti glede belokranjske proge. Povsem umestno je bilo, da sem najprej vse svoje sile bil zastavil v dosego dolenjskih železnic. Dobili smo jih. Malo se zmenimo za to, da je neki novomeški nebodigatreba lani skušal dopovedati lahko vernemu občinstvu »Slov. Naroda«, da jaz pravzaprav niti najmanjših zaslug nimam na zgradbi dolenjskih železnic. V svoji pisalni mizi hranim bogato in povsem avtentično gradivo, s katerim bodem o svojem času pojasnil zgodovino te zgradbe. Tacega nasprotnika pa lahko dušno preziram, le to omenjam danes, da je bivši trgovinski minister markiz Bacquehem vendar bil nekoliko drugega mnenja o mojem sodelovanju, nego sotrudnik »Slov. Naroda«. Ko smo namreč l. 1893. na ljubljanskem kolodvoru se zbirali povabljeni gostje, da otvorimo progó Ljubljana Grosuplje-Kočevje, pozdravil me je ekselencja Bacquehem z besedami: »Vi, gosp. Šuklje, ste lahko ponosni na današnji dan, kajti dolenjska železnica je pred vsem vaše delo!«

Progó novomeška pa še ni bila izročena prometu in z vso vsmo sem začel delati za njeno nadaljevanje do hrvaške meje. Po mojem prigovarjanju osnoval se je poseben odbor, dne 26. jan. 1894 stavlil sem potem v deželnem zboru samostalen predlog, naj dežela dovoli primeren prispevek v pokritje stroškov za osnovni načrt, proračunjenih s približno 10.000 gld. Reševaje ta predlog je deželni zbor dne 13. febr. 1894

dovolil podporo 4000 gld. v to svrho. Projekt, kateri se je oziral na obe varijanti ter upošteval ozkotirno in normalnotirno železnico, se je bil izdelal po jedni najboljših avstrijskih podjetniških firm, in točno jedno leto po svojem prej označenem predlogu, dne 13. febr. 1895, sem stavlil v deželni zbornici zopet samostalni predlog, naj se naroča deželnemu odboru, da »temeljito prouči obliko in velikost prispevka, s katerim bode deželi udeležiti se pri dobavi stavbene glavniče belokranjskih železnic, najstopi v dogovor z visoko vlado, z vodstvom dolenjskih železnic in udeleženci v to svrho, da se omogoči zgradba belokranjskih železnic ter zagotovi potrebna stavbena glavniča«, končno »naj o uspehih svojega pogajanja poročá v bodočem zasedanju ter naj glede deželnega prispevka za belokranjske železnice ta čas (t. j. l. 1896!) stavi konkretne predloge«.

Ta moj predlog je bil podpisan od vseh deželnih poslancev, brez razločka strank, ter je bil že v seji 16. februarja 1895, po poročilu železniškega odseka (poročevalec je bil dr. Ivan Tavčar) enoglasno sprejet po svojem nespremenjenem besedilu.

Prevažno, skoraj odločilno besedo pri belokranjski železnici pa ima baš dež. zbor. Ves svet je tedaj moral misliti, da po jasnem in strogem naročilu bode deželni odbor sedaj v danem roku stavlil svoje predloge, deželni zbor bode sklenil primerno podporo in potem bode tudi osrednja vlada, katera je tedaj še imela do vcha polne blagajnice, vršila svojo dolžnost nasproti bedni Belokranjini. Zaradi uradnih svojih poslov sem še tisto leto zapustil deželno dvorano, odklonivši novo volitev, ali ostavlil sem deželnozbornski mandat s polnim prepričanjem,

LISTEK.

Trebški Groga.

Spisal F. Beseljak.
(Konec.)

Nekoč je bral v »Novicah«, da je mogoče lan tudi v vodi pripraviti za trljanje, kar je takoj poskušal. A kaj se zgodi? Ves lan mu v vodi segnije. Koliko sramote in zasmehovanja je moral radi tega prestati od sosedov!

Po hribih je na njivah in senošetih vse polno kamenja in grobelj. Tega Gropa na svojem ni mogel trpeti. Izdal je na stotine goldinarjev delavcem, ki so mu čistili njive in senošeti ter raz nje odstranjevali kamenje.

Groga je bil eden izmed prvih, ki je uvidel, da v gozdu stara drevesa ne morejo več rasti, ampak da postajajo vedno slabjša. Zato je rajši prodal les v svojem gozdu. Ljudje so mu seveda to jako zamerili, ker so mislili, da je gozd le zato, da daje steljo in kurjavo. Mnogo grenkih je moral prečuti od njih. Čez 20 let pa je že rasel tam, kjer

so stale poprej stare, zanikarne bukve, mlad, lep bukov gozd.

Prvi, ki je začel pri nas saditi smreke, je bil zopet Groga. Našim hribovcem to ni šlo na noben način v glavo. Dejali so: »Da bodo smreke rastle, bo že Bog skrbel«. Hudoobneži so mu večkrat ponoči izruvali zasajena drevesca. Le kje daleč tam v gorah se mu je posrečilo rešiti nekaj mladik. In kaka drevesa so bila ondi že pred leti!

Največjo srečo je imel Groga pri sadjarstvu. Kar je on zasadil ali vcepil, vse je izvrstno rastle. Vedno je bil srečen in jako ponosen, kadar ga je kak sosed prosil, naj mu vcepi ali vsadi kako drevo. Zaradi takih poslov je večkrat zanemarjal celo svojo kmetijo. Ko bi bili ljudje njega ubogali, koliko sadja bi danes lahko imeli! A navadno so se izgovarjali: Čemu bomo sadili sadje? Če je moj oče lahko živel brez njega, zakaj bi jaz ne mogel? Pregovor pravi: »Sad je glad.«

Zaradi njegovih velikih zaslug za sadjarstvo ga je odlikovala kmetijska družba s srebrno svetinjo.

Manj mila pa mu je bila sreča pri živinoreji. Dobro se še spominjam, da mu je

nekoč v enem letu poginilo nad 20 govedi. Vzrok je bila neka kužna bolezen, ki je takrat razsajala med živino. Ljudje tega seveda niso hoteli verjeti, ampak so rekli, da je »začarano«.

Nevoščljivi ljudje, kakršnih je žalibog še danes mnogo, so se revežu na tihem smejali, češ: »To ima od tega, ker bere »Novice«. Mesto »Novic« naj rajši vzame v roko motiko ter gre prekopavat hlev, da bo našel, kje je »coprnica« kaj zakopala.« Naš Groga se sicer ni zmenil za take vraže, a pomagati si ni znal, niti mogel. Goveda so padala drugo za drugim. Ta nesreča se je ponavljala več let.

Temu seveda niso bile krive »šarovnice«, ampak tedanje žalostne razmere. Razun v Ljubljani ni bilo v celi deželi niti enega živinozdravnika, v mnogih krajih niti vedeli niso, kaj je ta oseba.

Zivino so v teh časih »zdravili« le mažači, skopitarji in pa konjederci, katerih žene pa so navadno »zdravile« — ljudi.

Take razmere so bile v naši deželi; morda v nekaterih krajih še danes ni dosti boljše. Ko mi je pred leti tožil moj voznik, da mu je obolel konj, gá prašam, kdo mu

zdravi žival. On mi odgovori: »Konjederec«. — »Zakaj pa ne živinozdravnik?« — »Ej, živinozdravnik«, mi pravi, »je prevelik gospod za take stvari. On le piše v pisarni, ali pa v čitalnici sedi. To je že res, da je učen gospod, a živino zdraviti pa znajo domači samouki bolje«. Pa mu pomagaj, če mu moreš!

V prejšnjih časih niso imeli navade snažiti hlevov, da se gnoj bolje dela. Vsako leto so na spomlad enkrat znosili iz hleva gnoj, potem so pa zopet celo leto polagali slamo in listje pod živino. Spomladi so bili hlevi dostikrat že tako polni, da je živina skoraj do stropa doseгла. Čim bolj je bilo v hlevih zaduhlo in čim večji je bil smrad, tem boljji, so rekli, bode gnoj. Gnojnica jim je bila še neznana. Nič čuda torej, da so pri takih razmerah mnogokrat nastale med živino kužne in nalezljive bolezni.

Groga je bil tudi navdušen narodnjak. Domačini so mu rekli, da je »hud Slovenec«. — Zoprno mu je bilo vse, kar ni bilo slovensko; posebno velik nasprotnik je bil Nemcem in Lahom.

Navdušeno je leta 1866. razširjal novice o zmagah naše armade na Laškem in, kako

da je belokranjska železnica došla cigurana.

A kako kruto sem se varal! Že deseto leto je minulo od onega enoglasnega deželnozborskega sklepa, in do danes se noben živ krat pri deželni odboru ne zmeni več za sprejeto jasno naročilo. Le v seji dne 3. marca 1897 je poslanec Murnik mimo-grede opravičeval deželni odbor, češ, Belokranjci še niso med seboj edini glede proge, treba še novih poizvedovanj ter vsled tega se ta stvar še ne da rešiti leta 1897. Od tistega časa pa spava cela stvar spanje pravičnega v obsežni registraturi deželnega odbora, ti siromašni rod belokranjski pa umiraš na svoji lepi zemlji, navzlic temu, da je zastopnik belokranjskih mest skozi vseh deset let po mojem odstupu, sam dr. Ivan Tavčar, merodajen deželni odbornik ter obenem moj naslednik v upravnem svetu dolenskih železnic!

Naslikal sem vam, mili rojaki belokranjski, istiniti položaj, v katerem se nahaja vprašanje belokranjske železnice. Opuštil sem vsako pretiranje in vsako olepšavanje. Ako si resno predstavljate dejanske razmere, prešiniti vas mora prepričanje, da se tako zažvežana stvar, kakor je žalibog naša železnica, le tedaj da zopet spraviti v red, ako se prebivalstvo z ognjevitavo navdušenostjo in požrtvovalno vztrajnostjo poloti resnega tvornega dela!

Pred vsem morate Belokranjci se med seboj zediniti glede proge. Uverjen sem, da so se naporji v dobi 1893—1895. izjalovili osobito vsled tega, ker so se Črnomaljšani in Metličani takrat začeli pripraviti radi železniške črte. Vsak je hotel imeti železnico po svojem ozemlju, in končni uspeh je bil, da je ni dobil niti eden niti drugi. Prvi predpogoj za sleherni uspešno akcijo je, da preneha med vami prepir radi železniške proge. Naravno je, da se tak dogovor dá doseči le potom medsebojnega pobotanja in sporazumljenja. Res je, ako bi nam država hotela iz lastnega nagiba zidati belokranjsko železnico kot glavno proggo, potem bi cela stvar bila zelo priprosta. Izpeljali bi železnico iz Novega mesta čez Podgrad, prevrtili bi Gorjance tam kje pod Strmecem, pod Skalinami približno bi se vlak pokazal na belokranjski zemlji in potem bi jo popihal dalje do bregov naše Kolpe. Ali država na tako proggo dandanes niti ne misli več in vrh tega bi bili troški predora skozi Gorjance nerazmerno visoki. Več nego 10 let je tega, od kar sem enega lepega dne pregovoril svojega prijatelja sedanjega stavbenega nadsvetnika Ferdinanda Klemenčiča, ki je baš sedaj bil dogotovil zgradbo dolenskih železnic, da se je potrudil z menoj na Gorjance, poizvedovat o približnih troških najkrajše proge v Belokrajino. Sla sva iz Jugorja gori na Strmec, a Klemenčič, izveden in odličan strokovnjak, je takoj konstatiral, da bi tak predor moral biti dolg najmanj 4000 m. Pri predorih pa naraščajo troški in tistem razmerju, kakor njih dolžina, čim daljši je predor, tem dražji je vsa

meter. Poprek se računa, da stane pri predoru nad 1000 m. dolgem vsak meter celih 2000 K. Torej bi stal gorjanski predor sam za-se okolo 8 milijonov krov, ali 4 milijone goldinarjev. In tedaj je povsem jasno, da o taki proggi niti govoriti ni.

Ker torej skozi hrib ne moremo, treba da gremo z železnico čez gorjanske pobočje. Ali ker železnica ne strpi prehudih strmcev, postane nam progga vže gori do Kumpmatlja nad Semičem vsled silnega ovinka nerazmerno dolga. In odvod izvira, da bi n. pr. železnica, ako se napravi od Kumpmatlja čez Stražni vrh in Črnomelj, za metliško stran bila razmerno maše koristni. Ovinek bi bil tak, da bi iz Metlike do Novega mesta ne bilo skoro bližje, nego iz Novega mesta do Ljubljane. In ravno tako bi železnica, ako jo izvedemo nad Semičem naravnost na Metliko, le slabo služila Črnomaljšanom. Treba tedaj ozirati se na želje obeh belokranjskih okrajev ter priti moramo do neke poravnave med nasprotujočimi si zahtevami. Jaz nisem železniški tehnik, ali meni pa moji slabi pameti še najbolj ugaja oni načrt, ki smo ga sestavili pred desetimi leti, namreč, da krene železnica nad Semičem preko Strekljevca proti Krupi in potem se naj razcepi na dve železniški krili, jedna naj drži na Metliko, druga na Črnomelj. Nobeno belokranjskih mestic s tem ne bi bilo prikrajšano. Isto bi bilo, kakor n. pr. pri dolenskih železnicah, kjer se pri Grosupljem tudi vlak deli, ne da bi popotniki, namenjeni v Novo mesto, ali v Kočevje vsled te delitve imeli kako nepriliko.

Štajerske novice.

š Volitev v splošni kuriji za deželni odbor. Danes nam došla „Domovina“ piše: Včeraj so v celjskem „Narodnem domu“ zborovali slovenski poslanci, zaupni moške in zlasti zastopniki vseh političnih društev okrajev: Celje, Laško, Konjice, Šoštanj, Slovenji gradec, Vrnsko in Gornji-grad. Sestavili so se volilni odbori za vse te okraje. Sklenilo se je sklicati kar največje število volilnih shodov po celem okolišju teh sedmih političnih okrajev, kjer bodo nastopili razni govorniki, zlasti dose-danji poslanci. Tudi glede kandidata za novega poslanca za te okraje ni bilo niti najmanjšega nesoglasja, končni sklep se pa v ti zadevi ni storil, ker se bode prej dala prilika ljudstvu, da izrazi svojo voljo. Splošno je bila izražena potreba živahne agitacije za prihodnje neposredne volitve, da slovenski narod na Spodnjem Štajerskem pokaže v polni meri svojo politično zavednost in moč nasproti vladi in Nemcem.

š Stavka v Trbovljah. Med rudarskimi delavci v Trbovljah se je zopet pojavil močan odpor napram nekaterim uradnikom in paznikom tukajšnjega rudokopa. — Danes se odločijo rudarji za mir ali pa za — stavko.

š Utonil je v Savi pri Brežicah v nedeljo 10. t. m. trgovski pomočnik Planinc, doma v Št. Petru pod Sv. Gorami. Hotel je Savo preplavati, a se je potopil na tem mestu v zelo deroči vodi. Pri Čateškem brodu so ga potegnili iz vode.

š Na Mariborskem gimnaziju je razpisano mesto klasičnega filologa s slovenskim učnim jezikom. Prošnje se oddajo po ravnateljstvu v Mariboru do 20. t. m. Opozarjamo slovenske filologe iz

tehtnih razlogov, da se potegujejo za to mesto.

š V Vuhuru se je dne 11. t. m. popoldne vršila poroka dveh sester Slovencek, ki sta hčeri veleposelnika Janeza Hirsmana v Janževem vrhu, in sicer je bila Julika Hirsman poročena z Ant. Kriechbaum, trgovcem in gostilničarjem v Oplotnici pri Konjicah, mlajša Zofka Hirsman pa s Fr. Standler, davčnim oficijalom v Šmariji pri Jelšah. Svatje so se k župni cerkvi pripeljali v desetih kočijah. Bilo srečno!

š Koso mu zasadil v trebuh. Iz Zaverč poročajo: Kosca Jožef Jesenec in Janez Rihteršič sta se sprla, Rihteršič je Jesencu s tako silo zasadil koso v trebuh, da je Jesenec vsled tega umrl.

š Detomorilec? Aretirali so Jožefa Pišeka, kočarja v Spodnjem Podlovču, ker je grozil svoji ženi, da jo bo ubil in ker ga sumijo, da je umoril svojega novorojenega otroka.

Koroške novice.

k Umrl je v Celoveu gosp. Franc Egarter, stotnik domobranskega polka.

k Slovenci in koroška kmetijska družba. Samoobsebi je umevno, da bi morala koroška kmetijska družba, ki je ustanovljena za celo Koroško, tudi za Slovence, ki tvorijo tretjino prebivalstva na Koroškem, kaj storiti. Toda kaj pa stori v resnici? Le redkokdaj se oglasi kje v slovenskih pokrajih potovalni učitelj. Glasilo družbe je seveda nemško, po znanem receptu, da se mora koroški Slovenec v šoli nemško naučiti, češ, ko iz šole stopi, bo že lahko čital nemške časnike. Torej največje dobrote od družbe uživajo Nemci. Da bi bili Slovenci za družbo vneti, o tem ni duha ne sluha. Po raznih »gautagih« sicer lovijo Slovence, naj pristopijo družbi, a uspeh je navadno jako klaverno. Prvič Slovenci še raditega ne pristopijo, ker se tudi po »gautagih« v čisto slovenskih pokrajinah obravnava in govori edinole nemški. Torej tudi taka naprava, kakor je kmetijska družba, ki bi morala služiti brez razlike narodnosti občnemu blagru prebivalcev, služi na Koroškem germanizaciji. Sicer se posreči Nemcem, da vlovijo vsako leto nekaj Slovencev in jih nagovarjajo, da pristopijo tej družbi, a kmalu izgine to umetno vzbujeno navdušenje za družbo, ko začnejo prihajati »bikove cajtnge« (»Landwirtschaftliche Mitteilungen«), kakor jih nazivljajo. Tako je v tužnem Korošanu. Zabavljati je potem seveda lahko čez Slovence, da Nemci na Koroškem v različnih stvareh nadkriljujejo Slovence tako v živinoreji, sadjereji, v poljedelstvu itv. Za bavljajo seveda lahko. Prvič nič ne storijo za Slovence, potem pa pravijo: Slovenci so nazadnjaki v vsakem oziru; drugič pa so nemške pokrajine, posebno kar se tiče živinoreje, dosti na boljšem, ker imajo velike planinske pašnike, katerih imamo Slovenci le jako malo. Kaj nam je torej storiti, koroški Slovenci? Pomislimo malo! Postavimo se na svoje noge v gospodarskem oziru!

k Obesil se je občinski tajnik občine Sv. Martin, Postiž.

Primorske novice.

p Nad Nemce so se spravili v zadnji obč. seji goriški. Dr. Venier je protestiral proti nasilstvu Nemcev v Inomostu in zopet so sklenili resolucijo za italijansko vseučilnišče v Trstu. Pritožil se je isti obč. zastopnik, da so šolski otroci v Gorici morali nekoč v cerkvi peti tudi nemško.

p Prerezati si je hotel vrat 56letni Cigoj Vid iz Gojač. Sprl se je baje s sinom

pri delu na polju in tu se je Cigoj tako razburil, da je potegnil »fovč« iz žopa in si hotel prerazati vrat. Ranil se je še precej.

p Mestna godba goriška stane obdino na leto 18000 K. V zadnji obč. seji se je govorilo še o tem, da se opusti.

p Morillec oddan v norišnico. Oni desetnik Martin Bernhard, ki je, kakor je bilo že večkrat omenjeno, tako grdo ravnal z neko tovarniško delavko Meotti na Sočinem mostu med Podgoro in Stračicami, da je vsled tega grdega ravnanja umrl, ni bil, kakor je zdaj dognano, nikdar obsojen zaradi tega na 12letno ječo, kakor so to poročali razni listi ter se ni proti njemu kazenska razprava sploh nikdar izvedla. Pač pa je bil spoznan od vojaških zdravnikov za zblaznelega, in se nahaja zdaj na Dunaju v vojaški norišnici. Kakor se je pozneje dognalo, bil je Bernhard še predno je bil potrjen v vojake dvakrat na opazovanju v norišnici.

Makedonski vstaši zopet na delu.

Ono, kar je „Slovenec“ še pred tedni namigaval, da se zgodi, se je res pričelo izvrševati. Dinamitni atentati na Balkanu so zopet na dnevnem redu.

Na srbsko-turški meji so našli na železniški proggi podkop, v katerem je bilo 16 kg dinamita. Posrečilo se je, odstraniti dinamit. Železniškega čuvaja in vojaka, ki sta našla podkop, so ranili vstaši. Vojaki, ki stražijo orientalsko železnico, so pri km št. 48 zadeli na bolgarsko vstaško četo, ki je nameravala napasti vlak. Pri postaji Badoma so pa vstaši razstrelili z dinamitom most. Pri mešanem vlaku je bilo poškodovanih 7 vozov in je bil sprevodnik ranjen. V Belemgradu pa govore, da so vstaši pri Debeagaču povzročili napad na vlak, pri katerem je bilo veliko oseb ranjenih in ubitih. Ker je s tem dokazano, da so vstaši pričeli z napovedanimi napadi na železnico, so oblasti ustavile nočni promet med postajama Skoplje in Solun.

Avstrijski in ruski poslanik sta zahtevala od sultana pomoženje inozemskih častniških inštruktorjev za 15 častnikov.

Vstaši pod poveljstvom učitelja Dimitrova so v vasi Podles vjeli vsled svoje krutosti in krvoločnosti znanega Šefket beja in njegovega tovariša Tefik beja ter ju umorili. Ista usoda je zadela očeta Šefket beja, Hamdiraga, ki je lani oropal mnogo bolgarskih vasij. Dasi turške oblasti dobro vedo kdo je umoril Šefket beja in njegove druge, vendar so aretirale mnogo nedolžnih bolgarskih kmetov, ki so se še-le nedavno vrnili iz Bolgarije.

Ogrski državni zbor.

Ogrska zbornica je nadaljevala včeraj razpravo o zvišanju civilne liste.

Koštutovec Szalay izjavi, da ne bode glasoval za predlogo toliko časa, dokler ne dobi Ogrska samostojne dvorne uprave. Na dvoru ne vlada ogrski duh, kar je razvilno iz okolščine, da sedanji min. predsednik še ni imel prilike občeovati s prestolonaslednikom.

Banffyjev privrženec posl. Hock napada vlado zaradi njene dvorne politike. Banffyjeva stranka bode glasovala za Apponyjev predlog. Vlada poskuša opozicijo razcepiti, da bi mogla vladati neomejeno. Proti sedanji vladi je potreben boj. Krvav meč mora nositi opozicija po deželi in pozivljati na boj proti vladi. V ogrski zbornici igrajo stranke komedijo. Opozicija si mora zopet pridobiti v deželi ugled, katerega je izgubila. Kamor seže Tiszova roka, tam je uničena narodna misel, kakor zamori slana cvetlice.

veselje je imel mož, kadar so v letu 1870. časniki prinesli vest, da so bili Nemci tu pa tam od Francozov tepeni; nasprotno je bil ravno tako žalosten, kadar je slišal o zmagi Nemcev.

Skoro nepopisno je bilo navdušenje tega moža za časa narodnega probujenja.

Če se ne motimo, je bilo leta 1869, ko sva prvokrat obiskala idrijsko čitalnico. Igrali so takrat igro »Bob iz Kranja«; po igri je bilo še petje in deklamacije. Le malokdaj v življenju sem ga videl tako veselega, kot ta dan. Med potjo domov mi reče: »Če bode v nebesih tako lepo, kakor je bilo danes, potem sem pa zadovoljen, lepšega in boljšega si ne morem misliti!«

Tedaj so se začeli pa tudi v bližnji Vipavi pripravljati za »tabor«. V našem bralnem društvu, ki smo je ustanovili le malo mesecev poprej, se je tudi pričelo gibanje, da se te slavnosti udeležimo polnoštevilno.

Toda kaj početi? Društvo je bilo še mlado, brez premoženja, a sastave ni imelo, niti si je ni moglo omisliti. Bili smo v zadregi, iz katere nas pa reši Grogga. Predlaga namreč pri seji, naj se nabira po občini za

čitalniško zastavo; sam se je ponudil za ta posel ter šel od hiše do hiše, kar ga je stalo več dni, ker so hiše v naši občini raztresene daleč naokoli.

Mnogo grenkih in sirovih napadov je moral takrat prestati. Solze so mu stopale v oči, ko mi je včasih zvečer pripovedoval, kako ga je ta ali oni mož, ta ali ona žena nesramno napadla, mu očitala beračijo ter ga zmerjala, češ, naj rajši obdeluje svojo kmetijo, kakor pa da se s takimi neumnostmi bavi. Tudi lastni njegovi otroci so nasprotovali temu. Na koncu pogovora je navadno vzdihnil: »Naj bo; vse rad prestanem, saj je vse le za blagor milega našega naroda«. Po njegovem trudu je naposled imelo naše društvo svojo zastavo še prej, nego so sklicali v Vipavo »tabor«. Sicer naša zastava res ni bila tako krasna, kakršne imajo taka društva dandanes; a zastava je le bila. Da smo se na vipavskem taboru tudi mi hribovci s svojo zastavo drugim pridružili, je bila zasluga našega možaka. — Z velikim spoštovanjem, večidel z odkrito glavo, jo je spremljal naš Grogga po vseh potih, kadarkoli smo šli kam k njo. Shranjeno jo je imel v najlepši sobi svoje

hiše. Niti žena, niti otroci niso smeli v to sobo, dokler je bila notri zastava.

Bil je sovražnik vsega, kar ni bilo slovensko. Kdor je nemško govoril, ga je imenoval nemškutarja. Dejal je, da rajši umrje, kakor da bi vzel od Nemca ali Laha kako jed ali pijačo. In kar je enkrat rekel, to je gotovo tudi storil.

Nekoč je romal na sv. Višarje. Na potu domov stopi tam nekje na Koroškem v neko krčmo, da bi se okrepčal. Ker mu pa na slovensko zahtevanje odgovarjajo le nemško, zapusti ves jezen gostilno ter gre lačen in petrt dalje. Sela ko je prestopil kranjsko mejo, se je okrepčal.

Ko sem nekoč prišel domov na počitnice, sva šla kot stara znanca in prijatelja v nedeljo popoldne — med tednom namreč v prejšnjih časih nismo obiskovali gostilnic — k županu na kozarec vina.

V tej hiši naletim na nekega tovarniškega uradnika tam od Gorice, ki je v naši občini kupoval drva za svojo tovarno. Ker je Grogga tudi imel drva na prodaj, sta se začela pogajati. Vmes smo pa govorili tudi o drugih stvareh, kakor je običajno v taki družbi, ker beseda dá besedo. Omenjeni

uradnik je bil Tirolec, ki je le težko in za silo govoril slovensko. Tako sva vmes izpregovorila tudi nekaj nemških besed. Ko Grogga to spazi, me najpoprej prav kosmato pogleda, potem pa vstane, udari z roko ob mizo, da se vse strese, ter mi pravi: »Fej te bodi! Ti nisi več moj prijatelj, ti si šema! Ti si svojo majko zatajil! S teboj nečem več občeovati! Ti si nemškutar!« Nato se obrne proti tovarniškemu uradniku, rekoč: »Vam pa svojih drv ne prodam. Rajše vidim, da mi segnjetejo v gozdu, kakor da bi prišle v nemškutarsko tovarno.« Ves razjarjen nato zapusti krčmo. Ta dan sem govoril z njim zadnjikrat v življenju. Če sva se pozneje še kdaj srečala, me navadno niti pogledal ni več.

Dasi je bil ta njegov nastop pretiran, ter sva se, prijatelja toliko let, ločila na ta način, vendar sem si ohranil v dobrem spominu tega moža-poštenjaka, kakršnih je dandanes le malo.

Te vrstice, pa tisoč in tisoč drevce, ki jih je vsadil ter požlahtnil v naši občini, naj bodo temu možu v spomin. Skleпам z željo, da bi našel mnogo posnemovalcev v svojem delu in značaju!

Tiše je služabnik koristij dinastije. Danes pa niso narodi zsradi kralja, marveč je kralj zaradi narodov.

Končno je še govoril B a b o proti zvišanju civilne liste.

Izjava hrvaškega dijaštva.

Listi prinašajo sledečo izjavo hrvaških vseučilišnikov: „Hrvaški dijaki najodločneje protestirajo proti agitaciji, katero so uprizorili sovražniki hrvaškega naroda povodom znanega odloka, s katerim se je deloma priznala enakopravnost študij na vseučilišču v Zagrebu. Hrvaško dijaštvo smatra to priznanje za navadno drobtino avstrijske vladel. Ako bi se izpeljalo zakonito zajemčeno in po hrvaškem kralju zaobljubljeno združenje hrvaških dežel, bi tudi nemško dijaštvo spoznalo, da se hrvaškim dijakom ni podelila nikakr milost. Protest nemškega dijaštva in nemških profesorjev smatra hrvaško dijaštvo kot poziv, z združenimi in pomnoženimi močmi delati za združenje vseh hrvaških dežel, kjer naj bi povsod samo hrvaški sinovi, ki so najvišje izobrazbo pridobili na lastnem vseučilišču, služili svojemu ljudstvu in izbacili vse, zlasti pa še nemške usiljence, ki moralno in fizično uničujejo naše ljudstvo.“

Razburjenje zaradi italijanskih vzporednic.

V Benetkah je bila 11. t. m. zvečer za radi dogodkov v Inomostu protiv mška demonstracija na Markovem trgu; demonstrante so policija in vojniki razgnali. Del demonstrantov se je podal nato v prstore društva „Giovanni R.“, kjer so obsojali postopanje Nemcev nasproti Italijanom v Inomostu in izrazili obžalovanje, ker Italija zaradi gospodarskih koristi ne zastopa svoje časti.

Pri demonstraciji v Testu je zaradi dogodkov v Inomostu prišla policija 32 oseb. Mesto Roveredo bode protestiralo zaradi nemških izgrediv nasproti laškimi vseučilišnikom v Inomostu. V ta namen bodo pustili uzidati hišo, kjer je stanoval Götthe, spominsko ploščo z napisom, v katerem izražajo Italijani velikemu nemškemu geniju svoje spoštovanje, ker je znal ceniti Italijo in njeno kulturo.

Posledice stavke ogrskih železničarjev.

Vlada namerava upokojiti 35 višjih uradnikov na ogrskih državnih železnicah.

Razdelitev Češke v okrožja.

Kakor poroča „Arb. Z.“ namerava Körber jeseni predložiti zbornici načrt o upeljavi okrožne ustave za Češko, katero namerava razdeliti v 15 okrožij, in sicer v 9 čeških, 5 nemških in eno mešano okrožje.

Angleži v Tibetu.

Angleži so si v Tibetu zopet priborili zmago. Vendar pa Angleži niso mogli po zavzetju Gyangtseja 7. t. m. ovirati Tibetancev pri odhajanju. Angleži so zaplenili le dva topa. Tibetanske izgube so zopet ne znane. Z tibetanske ranjence skrbe Angleži. Tudi je zapovedal general Macdonald, naj vojniki ne skrunijo svetišč. Polkovnik Gounghasband je pripravljen, se zopet pogajati. Angleški listi trdijo, da bodo Angleži prodri do Lhasse ter tam narekovali Tibetancem mirovne pogoje. Vendar je pa še dvomno, če se jim to posreči, kajti Tibetanci na vse mogoče načine ovirajo angleško prodiranje.

Nove volitve na Laškem.

Rim. Ker je ministrski svet sklenil razpustiti zbornico, bodo 6. novembra nove volitve, 23. novembra pa bo nova zbornica otvorjena.

Francija.

„Matin“ poroča, da je Vatikan osem dni potem, ko je bil francoski poslanik Nisada odpoklican, naročil francoskim škofom, da naj naznanijo vladi svoj odstop. Skofje so baje to naznanili C. mbu in naučnemu ministru, ki sta jim zaukazala, da ne smejo kot državni uradniki zapustiti svojega mesta, ker tudi nunci ni vložil proti njim nikake tožbe. Min. predsednik je nato pri Vatikanu z ozirom na konkordatna določila protestiral proti pozivu Vatikana, ker se sme odstaviti škofo le v sporazumu svetne in cerkvene oblasti. Papežev državni tajnik je pa ne glede na Combou protest zaukazal škofom da morajo tekmo 14 dni priti v Rim in takoj vložiti naznanilo vladi, da odstopijo. Combes je nato prepovedal škofom zapustiti škofije.

Francoska zbornica je razpravljala včeraj o poročilu komisije o podkupovalni zadevi kartuzijancev. Poslanci Martin, Jauret in Sarrien predlagajo, da naj se zbornica izjavi o nedotaknjeni časti Comba in njegovega sina.

Nato je bila debata zaključena. Skoro gotovo bo proti preiskovalni komisiji sprejeta zaupnica Combu.

Simonet izraža svoje spoštovanje C o m b u, ker že dve leti vodi proti katoličanstvu boj.

Ropar Raisuli.

Marokanska vlada je pričela v Tangeru z zgradbo novega carinskega urada. A na zahtevo več domačih rodov in roparja Raisulija so morali ustaviti nadaljevanje zgradbe, ker so žugali, ako se bode z zgradbo nadaljevalo, napasti Tanger. Raisuli je napadel sosedni rod in po dvanednem boju uropal veliko živine.

Volitev predsednika v Meksiki.

Predsednikom v Meksiki je bil izvoljen Porfirio Diaz in podpredsednikom ljudovlade Corral za dobo šest let.

Stavka v Čikagi.

V Čikagi je napovedalo 50.000 skladačev stavko, ker hočejo uveljaviti nov plačilni tarif.

Trpinčenje vojakov v Nemčiji.

V državi „der fromen Zucht und Sitten“ zelo sirovo in nečloveško ravnaajo z vojniki in vrše se večkrat razprave in obsodbe zaradi trpinčenja vojakov. O senzacionalni taki razpravi poroča „Berliner Volkszeitung“. Na zatožni klopi je bilo veliko podčastnikov 17. topničarskega polka. Mučenje vojakov je moralo biti grozno, ker sta bili kakor razprava tako tudi razglašanje obsodbe popolnoma tajni.

Izdajalstvo Escolessija.

„Agenzia Stefani“ priobčuje sledeče obvestilo: Na prošnjo avstrijskega poslanstva v Rimu in da ovrzemo poročila nekaterih italijanskih listov, smo pooblaščenji izjaviti: Italijanska vlada je prepričana o tem, da ni bilo med avstrijsko-ogrsko vlado in kapitanom Escolessijem nikakih zvez.

Rusko-japonska vojska.

V vseh krogih, ki se zanimajo za vojsko, se razmotriva vprašanje, ali pride do glavne bitke v Mandžuriji, predno Japonci z vso silo napadejo Port Artur. Japonci bodo to poizkušali, ako se čutijo dovolj močne. Za sedaj so z osvojitvijo Kajčova odrezali Ruse od portarturske ruske posadke. Rusov je bilo baje pri Kajčovu 20.000 Japoncev 30.000. Kakor se kaže, se Kuropatkin sedaj hoče še odtegniti odločilni bitki, ker ve, da bi kak zopetni ruski poraz le slabo vplival na brambo Port Arturja. Iz Peterburga poroča nekatere vesti, da se Rusi za brambo Daščava odločno pripravljajo, druga poročila, tudi iz Peterburga, pa pravijo, da ni izključeno, da Rusi tudi Daščava — križišče železnic — ne bodo trdovratno branili in da se bodo tudi od ondi umaknili. Kuropatkin si šele po deževni dobi želi odločine bitke, do tedaj pa upa, da dobi dovolj vojakov. Sedaj mora jako mnogo vojakov porabiti za varstvo sibirskih železnic. Japonske patrolje se bližajo Daščavu, ki mora pasti prej, predno Japonci napadejo Ljaojan, kateremu se od vzhoda bliža Kuroki. Japonci bodo morda napadli Ljaojan od dveh strani. Osem milj od Ljaojana, pri Chosanu, imajo Rusi trdno pozicijo. Kuropatkinov vlak v Daščavu je baje pripravljen, da se vsak trenotek odpelje. Ruske prednje straže so 16 milj južno od Daščava. Včeraj so slišali njihovo streljanje. Japonci so bili od Daščava oddaljeni predvčerajšnjim še 30 kilometrov. Na vsak način hočejo akoro zasesti Nučvan, od koder upajo preko Kitajske dobiti živil. V bližini Nučvana je tudi kitajski general Ma s svojimi četami . . .

Dobili smo še naslednja poročila: London, 12. julija. General Kuroki prodira s prvo armado v kljub deževju ne prestando proti Ljaojanu Rusi se pripravljajo pri Chozanu na resen odpor. „Standardov“ dopisnik je obiskal prelaz Matien ter izjavil, da je za defenzivo popolnoma nepripraven. Rekel je, da so Rusi imeili prav, ker tega prelaza niso utrdili in branili. Gora nudi napadalcem mnogo zaščite.

Nučvan, 12. julija. Došli Kitajci trdijo, da se Rusi povsod umikajo pred Japonci. Dasiravno je položaj zelo resen, vendar je trgovina še zelo živahna. V pristanišču je mnogo ladij.

Peterburg, 12. julija. „Ruskoje Slove“ poroča iz Ljaojana, da se je vršil zadnje dni ljut boj severovzhodno od Ljaojana, kjer je padlo mnogo ruskih častnikov. Posebna listova izdaja naznanja, da je končan tridnevni boj, v katerem je bila Rennenkampova divizija skoro popolnoma uničena. To je najhujši poraz Rusov v sedanji vojski. (Uradnega poročila o tem še ni.)

Port Artur.

London, 12. julija. „Daily Mail“ trdi, da je iz Port Arturja ušla

neka ruska križarica s štiri mija mbori.

London, 12. julija. Iz Tokia poročajo: Japonski torpedovski št. 58 se je posrečilo, zadeti ponoči s torpedom rusko križarico „Askold“. Dosedaj še ni znano, v koliko je križarica pokvarjena.

Tokio, 12. julija. V soboto so odplule ruske križarice „Bajan“, „Diana“, „Palada“ in „Novik“, dve topničarici in 7 rusilcev torpedovk iz portarturskega pristanišča. Brodovje, pred katerim je več parnikov odstranjevalo mine, so napadle japonske torpedovke ter ga poglnele popoldne nazaj v pristanišče. Admiral Togo poroča, da njegovo brodovje ni imelo nobenih izgub.

London, 12. julija. Iz več vzhodno-azijskih mest prihajajo poročila, da Japonci sedaj z vso močjo oblegajo Port Artur ter ga hočejo še ta mesec prisiliti do kapitulacije. Japonci operirajo na dveh različnih straneh proti ruski trdnjavi.

Tokio, 12. julija. Admiral Togo poroča: V pondeljek opolnoči so se bližale japonske torpedovke portarturskemu pristaniškemu uhođu ter izstrelile torpede na strazilno ladjo „Dianino“ vrste. O uspehu tega napada sedaj še ni ničesar znanega. Japonske torpedovke niso bile nič poškodovane.

London, 12. julija. Iz Rima poročajo, da so Japonci zasedli Ciuntav, ki je ključ portarturske trdnjave, in da bidejo sedaj med tem krajem in Port Arturjem ljut boj. Rusi so baje sami uničili „Retvizana“ (?) in še nako drugo bojno ladjo. Iz Čifu poročajo: Neki Evropejec, ki je v nedeljo zvečer zapustil Port Artur, pripoveduje, da so Japonci v nedeljo ob 1. uri zjutraj napadli s torpedovkami trdnjavo ter poskušali udreti v pristan, toda ta njihov načrt se jim ni posrečil. Dne 7. t. m. se je vršil okolu Port Arturja ljut boj. Rusi trdijo, da so Japonce pregnali iz vseh pozicij. V trdnjavo so Rusi prinesli več kot 1000 mrtvecev in 700 ranjencev, ter jih še vedno donajajo. Zadnje noč je bilo slišati od Port Arturja močno streljanje.

Odločitev se bliža?

Seoul, 11. julija. Vojni dopisniki in inozemski vojaški atašejji so dobili prvič po izbruhu vojske dovoljenje udeležiti se prodiranja japonske armade, dočim so morali dosedaj ostajati v Kurokijevem taboru.

Tokio, 12. julija. Tu pričakujejo vsak čas padca portarturske trdnjave. (!) Inozemski vojaški atašejji odpotujejo 20. t. m., dopisniki pa nekoliko dni pozneje. Pred bitko ob Jalu so tudi dovolili Japonci dopisnikom in atašejem, da so odšli k prednjim četam.

Kakšne posledice bi imele, če vzamejo Japonci Port Artur?

Recimo, da vzamejo Japonci Port Artur, kaj bi sledilo potem?

Juridično je Port Artur kitajski skla lastina in od Rusov samo v najemu za 25 let. Pogodba med Kitajsko in Rusko se ne tiče nobene tretje osebe. Če Japonci vzamejo Port Artur, so vzeli kitajsko last, in Ruse samo pregnali iz vojne postojanke. Potem mora pa Kitajska govoriti. Če brani svojo posest, mora stopiti v vojsko z Japonci, če ga prepusti Japoncem, je prekršila pogodbo z Rusi in svojo nevtralnost.

Dejansko ne kaže nič bolje. Dejansko je Port Artur ruska last. Če ga Japonci vzemo, bodo Rusi napeli vse sile, da ga dōbe nazaj. Tudi Sevastopolj so jim vzeli, pa je zopet njihov. Tudi druge države, Anglija in Nemčija, ne morejo potem mirno živeti svojih posesti, katere so si na kitajskem ozemlju ravno tako pridobile, kakor Rusi, a bi jih še težje branile, nego Rusi Port Artur. Če bi pa Kitajska mirno gledala, kako Japonci vzemo zase Port Artur — njeno last, bi s tem le potrdila svojo nezmožnost in bi postala nekaka „gmajna“, iz katere bi vsak jemal kose zase po svoji volji.

Brzjavka iz Port Arturja.

Peterburška „Novoje Vremja“ priobčuje brzjavko generalovke Nikitin iz Berlina, v kateri naznanja, da je dobila od svojega soproga iz Port Arturja preko Mukdena sledečo brzjavko: „Ztrav sem in dobre volje. Stojim pred Port Arturjem“. Ta brzjavka dokazuje, da obstoji brzjavna zveza iz Port Arturja. Bržkone se brzjavlanje izvršuje po brezžičnem brzjavju.

Tolstoj.

Iz Peterburga poročajo, da je ruski minister za notranje zadeve predlagal v ministrskem svetu, da naj Tolstoj pošljejo v Sibirijo zaradi njegovih člankov o rusko-japonski vojski v listu „Times“. O predlogu bode odločil car. Pri Tolstoju je bila hišna preiskava.

Zdravje ruskih vojakov.

Peterburg, 12. julija. Vlado list poroča iz Daščava o zdravstvenem stanju ruske armade na bojišču sledeče: Do 26. junija je ležalo v bolnišnicah bolnih 7136 odstotkov častnikov in 3943 odstotkov vo-

jakov. Ako se vštajejo tudi ranjenci, je ležalo v bolnišnicah 1024 odstotkov častnikov in 651 odstotkov vojakov. V začetku deževne dobe pa je naraslo število obolelih častnikov na 8384 odstotkov, vojakov pa 4646 odstotkov. Število na nalezljivih boleznih obolelih je poskočilo od 219 odstotka na 852 odstotka.

Razna poročila.

Peterburg, 12. julija. „Novoje Vremja“ poroča iz Vladivostoka: Sodišče je potrdilo zaplenjenje parnika „Cheltenham“, katerega je kupila Japonska. Na krovu so bili le štirje Angleži.

Berolin, 12. julija. Rusija je pri bratih Böhler in drug. naročila mnogo vojnih potrebščin.

Frankobrod, 12. julija. Iz Milana poročajo: Ruska vlada je naročila pri neki tukajšnji tovarni 100.000 pred kroglo varnih oklepov Benedetijevoga sistema.

Ruski napad na Genzan.

Poročnik Žerve, kateri je z „Gromobojem“ vzel angleški parnik „Cheltenham“ z vojnim kontrobandom vred, je prinesel v Vladivostok še eno novico.

Torpedovke so šle ogledovat genzansko pristanišče. Opazile so, da ni bilo v njem japonskega vojnega brodovja, ker je vse šlo proti Port Arturju. Ta ugodni trenutek so Rusi porabili, prodri v pristanišče in začeli v njem kruto gospodariti. Ruske torpedovke so pokončale veliko število velikih prevoznih ladij, namenjenih za prevažanje japonske vojske.

Pristanišče branit je prihitela japonska pehota, ki pa ni vzdržala ognja iz torpedovk in se je poskrila po hišah. Takoj so po mnogih hišah začeli izobešati zastave „Rdečega križa“. Tem so Rusi prizanesli, a na tri hiše, polne vojakov, so namerili najhujši granatni ogenj, ki je mesto na več krajih zažgal. Nato so ruske torpedovke odplule.

Anglija gradi vojno brodovje.

London, 11. julija. V angleških ladjedelnicah se izdeluje 62 vojnih ladij, od teh 55 v zasebnih, 7 pa v državnih ladjedelnicah.

Stare brzjavke.

London, 11. julija. Angleški listi se togate nad Kurokijem. Prišle so namreč iz Fenvančena brzjavke angleških dopisnikov — štirinajst dni stare in tako okrajšane od Japoncev, da so brez vsakega pomena.

Judje barantajo z Rusijo.

Ruski minister Witte je, kakor smo že sporočili, v Berlinu, da poizveduje, kje bi se dobilo posojilo za Rusijo in pod kakimi pogoji. Rusija bi dala tudi koncesije na trgovsko-političnem polju. Francoski bankirji so baje že pripravljeno posoditi Rusiji dve milijardi frankov po 3 1/2 % in s pogojem, da postanejo judje enakopravni v Rusiji. Witte je baje s tem zadovoljen. Sklenilo se pa še ni nič.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. julija

Na Hrvaškem zopet vre.

Zagreb, 12. julija: Včeraj zvečer se je vrnilo iz Pečuha šest izključenih domobrskih kadetov v Zagreb. Mnogo sveta se je zbralo na kolodvoru, da pozdravi odločne mladeniče, katere je zadela huda ali krivična kazen za narodno prepričanje. Občinstvo jim je priredilo lepo ovacijo. Množica je kadete nosila okolu Jelačićevega spomenika. Prepevali so narodne pesmi, seveda se je čulo tudi prav ostrih izrazov proti madžarski tiraniji. Redarstvo je izpočetka pustilo v miru demonstrante. Ko pa je množica postala glasnejša, prihitelo je šest redarjev na konjih med množico ter jo začelo razganjati, kar je vzbudilo največjo ogorčenost. Nato so pogasili svetilke in nastali so prizori, kakor lansko leto. Redarstvo je bržkone dobilo zopet strožje propise za take slučaje. Tudi časopisa „Obzor“ in „Hrvatsko Pravo“ sta bila včeraj zaplenjena, ker sta pisala o tem madžarskem nasilju. Ni dosti, da so Madžari vzeli Hrvatom 92 mest (vseh imajo Hrvati 120) v omenjeni šoli ter jih popolnili z madžarskimi kadeti, nego preganjajo še onih 28 Hrvatov, ki so se učili v tem zavodu. Hrvaški časopisi so opisali natančno ves dogodek ter zahtevajo odločno akcijo hrvaške vlade in sabora proti temu nasilju. Listi pa so zaplenjeni, ker zahtevajo pravico. V hrvaškem narodu zopet vre, in bati se je zopet nemirnih časov, če se bode tako postopalo. Če smo na Hrvaškem že zares tako nizko pali, da ne smemo nič več niti svojih pravic braniti, potem se ni čuditi, da si narod sam

išče zadoščenja. Če bo sedanja vlada nadaljevala prakso bivše vlade Khuenove, potem ni govora o pomirjenju. Sicer pa se bode začelo pravo delo sedanje vlade šele v jeseni, ko se snide sabor, da uredi finančno vprašanje in potem odstrani tudi ostale krivice, ki so se do zdaj godile hrvaškemu narodu. Vsaj je tako obetal ban Pejačević, preden se je sklenila finančna nagodba. Do takrat bode hrvaški narod čakal, da vidi, če bode nova vlada zares kaj storila. Po našem mnenju je prav malo nadej in hrvaški narod ima pred seboj črno bodočnost. Ban Pejačević se povrne iz Karlovih varov šele 20. julija, potem gre pa podban na dopust, in koncem avgusta se začne resnobno delo za proračun in druga vprašanja.

Popustek na zemljiškem in hišnem davku, znižanje pridobninske glavne svote in določilo pridobninskega davka od podjetij, zavezanih javnemu dajanju računov za leto 1904. C. kr. finančno ravnateljstvo za Kranjsko razglasa: Po ukazu c. kr. finančnega ministrstva z dne 11. junija 1904, št. 38 801, se je v smislu členov IV. do XI. postavbe z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 za l. 1904.: 1. Popustek na zemljiškem davku na 15% in na hišno-razrednem in hišno-najemniškem davku na 12%, odstotka določil; 2. je ostalo znižanje pridobninske glavne svote kakor pretekla leta ter se je 3. določilo davčno merilo za vs. § 100 od stavka 1 in 5 omenjene postavbe o neposrednih osebnih davkih navedena, javnemu dajanju računov zavezane podjetje na 10 odstotkov.

Nemščina pri liberalcih. »Učiteljski tovariš« prinaša oddelek »Ukazi in odredbe šolskih oblastev«, v katerem objavlja samonemške odloke c. kr. deželnega šolskega sveta. Slovenski učiteljski list dobiva od c. kr. deželnega šolskega sveta, v katerem sedita: odgovorni urednik »Slov. Narod« dr. Tavčar in načelnik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke dr. vitez Bleiweis, samonemške dopise! In ta list, ki vihti neprenehoma vojni tomahawk in upije »V boj nad divje Amonite«, to glasilo najradikalnejših kričarjev in zmerjavcev — se potuhne kakor kaznovan kužek in z največjo servilnostjo priobčuje samonemške odloke? Niti prestaviti na slovensko se ne upaje teh dopisov! »Slov. Narod« pa tudi k temu molči, saj zamolčuje — krivdo liberalne stranke!

Osebna vest. G. Alfonz Levičnik, učitelj verouka na mestni realki v Idriji, napravil je v Gradcu dne 11. t. mes. zadnji rigoroz iz dogmatike in sicer »cum applausu«. Iskreno čestitamo!

Umirovljena sta vsled svoje lastne prošnj: realni profesor verouka na tukajšnji realki, č. g. J. Gnjezda, in župnik v Smledniku, č. g. Janez Karlin.

Visoka starost V Radečah pri Zidanem mostu je v ponedeljek, dne 11. t. m. umrla najstarejša oseba odoitne fare, gospa Josipina Küller, roj. Završnik. Dosegla je visoko starost skoro 102 leti. Rojena je bila 25. oktobra 1802 N. v m. p.

Živinski potni listi. Iz Bale cerkve nam piše posestnik: Dne 26. maja je bil živinski sejem v Skocijanu pri Dobravi. Tu se je prigodilo, da so gg. orožniki štirim osebam pobrali živinske potne liste. Ko vpraša neka ženska iz šmarješke občine, zakaj ji vzemo potni list, je izvedela, da ni natančno zapisana starost živali. Neki posestnik ni imel na potnem listu zapisano, koliko dni so stari njegovi prasci. Vzeli so mu potni list, tirali ga v obč. pisarno, kjer pa tudi ni dobil novega potnega lista. Stal je tri ure na sejmščici ter čakal. Ko so ga zopet tirali do obč. pisarne, je bila zaprta. Pač je opravičeno vprašanje: Zakaj te sitnosti? Ali so ljudje krivi, da ni zapisano na potnih listih, koliko dni, ur in minut je staro to ali ono prase? Lep in potreben je red, a skrbeli naj bi tudi za red drugod. Zupanstva pa naj bi si omislila potne liste, kakor jih zahtevajo reditelji.

Velikansko delo našega rojaka. »Nova Domovina«, katoliški list za Slavonijo v Ameriki, piše: G. Ivan Jager, nam dobro znani rojak in arhitekt v Minneapolis, Minn., je dovršil velikansko delo, ki bode brez dvoma proslavilo njegovo ime udi v krogih, v katerih se sanj doslej ni

vedelo. Naredil je s zračne perspektive velikanski zemljevid, ki kaže dve tretjini cele Minnesote in kos Kanade, neki doslej največje delo te vrste na svetu. Naredil je to delo po naročilu Twin City Rapid Transit Co., družbe, ki lastuje šentpavlske in minneapoliske poulične železnice. Ta družba je iskala v to svrhu človeka dolga po iztoku dokler ni naš rojak vzel stvari v roko. Minneapoliski arhitekti so dejali, da je nemogoče, da bi se iz jednega očesa konstruktivnim putem dalo kaj takega storiti čez tako obširno ozemlje. G. Jager bode v kratkem v vednostni reviji »Scientific American« objavil teoretično raznašanje te velikanske perspektive, za katero je znašel nekaj novih metod.

Podaljšanje brzojavne službe v Krškem. Pri poštarnem in brzojavnem uradu v Krškem se bode od 16. julija do 17. avgusta t. l. vršila popolna podnevna brzojavna služba.

Obdšinsko volitev v Čirčah. V Kranju mož prebiva, ki večkrat tudi šiva. Kdo ga ne pozna veselega mešetarja kot urnega rešetarja? Nevaren ta mož ni, ker vode ne skali, kadar obiskuje politična volišča, kakor brzi Pumfek znana mu sejmščica. Mož je hitrih krač kot Pirčev pomagač; ko v Čirčah so volili, ga fantje zapodili. Zdjaj pa prekljuje, načrte hude snuje, da fantje so bežali, ker njega so se zbal.

Stekli psi na Reki. Na Reki je te dni stekel neki pes, ki je ogrizel več oseb. Psi so ubili ter poslali njegovo glavo v Budimpešto, kjer so jo preiskali in se prepričali, da je bil pes v resnici stekel. Zdjaj pa prihajajo vesti z Reke, ki pripovedujejo, da je tam steklo tudi več psov. — Stekel pes je ugriznil Ano Vidmar in Teodorja Bukorja.

Češki dan bodo priredili Čehi na svetovni razstavi v St. Louisu. Ta dan pridejo tje Čehi iz vseh ameriških krajev. Igrali bodo Dvořakove skladbe. Povabljeni je iz Prage pevka gdna. Heritesova.

Severo-ameriška eskadra v Trstu. V Trst je priplula severno-ameriška eskadra pod poveljstvom kontraadmirala Alberta Barkerja. Najprvo je priplulo vojno brodovje, obstoječe iz šest vojnih ladij in ene jahte križarske divizije in kmalo na to pa divizija križark, obstoječa iz ene oklopnjače in dveh križark. Eskadra ostane v avstrijskih vodah dva do tri tedne. — Divizija vojnih ladij obstoji iz sledečih oklopnjač: »Kearsarge« 11.540 t., »Maine« 13.300 t., »Alabama« 11.565 t., »Jowa« 11.370 t., »Illinois« 11.565 t. — Divizija križark obstoji iz ladij: »Olympia« 5870 t., »Baltimore« 4413 t., »Cleveland« 3200 t. in jahta »Mayflower« 2690 t.

Zopet napad na poštnega sela. Sedanjí poštni sel v St. Janžu, polit. okraj Krško, je bil nedaleč od kraja, kjer je bil njegov prednik Bregar umorjen, napaden s kamenjen.

Umrl je v Krškem vsled kapi gospod Josip Zehner v 55. letu svoje dobe.

Razpisane so učiteljske službe v Rakeku, Ostrožnem brdu in Banjaloki.

Tržaško šolsko vprašanje pred upravnim sodiščem. Včeraj je bil dostavljen odvetniku dr. Gustavu Gregoriju sklep upravnega sodišča od dne 4. julija 1904, št. 5152 ex 1903, s katerim je razpisana razprava o pritožbi slovenskih očetov proti znanim odločbam tržaške občine, namestaištva in ministrstva na dan 7. oktobra t. l., ob 10. uri dopoldne.

Velik požar. Kakor smo že včeraj sporočili, je požar v St. Juriju pri Kranju upepelil velik del vasi. Okoli 11. ure dopoldne je začelo goreti v dolenjem delu vasi v takozvanem Kotu. Kar naenkrat je bilo devet hiš v ognju. Ker stoji hiše zelo skupaj in so bili ljudje na polju, niso mogli iz hiš ničesar rešiti. Jednemu gospodarju je zgorel celo poldrugo leto star otrok, dvojce goved in nekaj denarja, dvema drugima pa vsi prašiči. Da se ni ogenj razširil na sosednje hiše in poslopja, ki so stala zraven, se je zahvaliti mirnemu vremenu, ker ni bilo vetra, in ognjegascem in drugim ljudem, ki so pridno gasili. Gasila je domača požarna bramba; prihiteli so tudi prav hitro požarne brambe iz Vogelj, Luž in iz Kranja, ki so gasile prav do 4. ure popoldne. Hvala jim, Bog povrni! — Pogorelo je 9 hiš in 7 gospodarskih poslopij. Zažgal je najbrž neki slaboumen starček, ki je ravnokar prišel iz norišnice.

Žganje mu je dišalo. Jožet Koder, iz Žaleh pri Medvodah, je bil za hlapca pri trgovcu g. Otonu Homanu v Radovljici. Nekega lepega dne, ko mu ni več dišalo služiti, jo je popihal od svojega gospodarja z veliko buteljko slivovke in vrednosti 86 K. Tudi nekaj drugih stvari je odnesel. Ko je g. Hman zapazil, da mu je hlapec ušel in da mu je zmanjkalo čbenem več stvari in pa omenjena buteljka slivovke, je neznanil stvar orožnikom, kateri so takoj ukrenili potrebne korake. Takoj drugi dan so dobili tatinskega klapca v Medvodah pri svojem bratu, kjer se je skrival. Pri areti-

ranju niso dobili pri njem več slivovke in tudi ne drugih pokradenih stvari, ampak okoli 70 K denarja. Ko so ga vprašali, kam je dal druge stvari, je izpovedal, da se mu je buteljka na potu razbila, druge stvari pa da je prodal, koder je ogoljufal tudi branjevko Marijo Smukovec v Bohinju in pa še neke druge stranke. Bil je že večkrat kaznovan radi enakih hudodelstev.

V frančiškanski red hrvaške pokrajine sv. Cirila in Metoda se sprejmo gimnaziji, ki so povoljno dovršili četrti ali kateri višji gimnazijski razred. Kdor bi se hotel odločiti za frančiškanski red, naj vloži prošnjo s krstnim listom, dovoljenjem staršev ali skrbnika, zdravniškim izpričevalom in priporočenjem župnika ali veroučitelja najkasneje do konca avgusta na naslov: Provincijal o. Vendelin Vošnjak, Zagreb, Kaptol broj 9.

Odlikovanje. Cesar je glavnemu tajniku »Assicurazione Generali« v Trstu, Edmundu Richetti, podelil plemstvo.

Konj ubil topničarja. V Gorici je topničarja Mihaela Kusaskija, rodome Stajerca, konj s tako silo sunil v trebuh, da je topničar vsled prešodbe umrl.

Iz Aleksandrije nam poroča rojak: Apostolski vikar in delegat za Egiptet in Arabijo je imenovan bivši kustos sv. dežele č. o. Avrelj Brianti iz benečanske provincije sv. Antona. — Praznik sv. Cirila in Metoda smo slovesno praznovali v nedeljo, 3. julija. — Novo hišo prično zidati to leto v Moharrem Beyu, v kateri bo slovenski otroški vrtec, azil za služkinje ter hiralnica za ostarele Avstrijce. Zavod bo gotov drugo poletje, oskrbovale ga bodo slovenske šolske sestree.

Nesreča našega rojaka v Ameriki. Iz Clevelanda, O., poročajo, da je tam kaj vlak povozil rojaka Ivana Založnika, kateri je obležal na mestu mrtev. Na Slovenskem ostavlja dvoje otrok in mater. Doma je iz Zaklana.

Iz Siške Orožniki so v Siški aretirali pri gospodu Vrhovec hlapca Franceta Wolfa iz Kromeriza na Spodnjem Avstrijskem. Wolf je sumljiv, da je izvršil vlom, kateri se je dogodil pred nekaj dnevi ponoči pri nekem trgovcu v Siški. Sumljivo in obtežljivo za njega je, da ni bil v tisti noči doma, ko se je izvršil vlom, in pa da je bil že radi enakih zločinov predkaznovan.

Iz Poljske doline nam poročajo: Na Trati bodo delali novo pokopališče. Komisijki ogled na lici mesta se je že vršil. Staro pokopališče je res skrajno nedostojno. — Most čez Sorona na Trati bodo popravljali. Popravilo je nujno, ker most na enem koncu že skoro v zraku visi. Novi koli po 20 kron bodo že nekaj držali. — Opuščeni rudnik za baker pri Toplici bo neka domača družba za poskušnjo deloma odprla, potem pa bo baje rudnik prevzela neka ameriška družba. — Petroleju podoben vir zasledili so tik Petrove hiše na Trati. — Bivši hlapec bivšega župana M. Brenceta nekaj pripoveduje, kar ni morebiti v čast onim, ki trdijo, da so narodni in za narod seveda tudi »intelligentni«, kar pa se s hlapčevim pripovedovanjem prav nič ne ujema. — Neki gospodi iz Poljske doline bode povedano, da se ob nedeljah in praznikih na Trati dopoldanska služba božja prične točno ob deseti uri.

Varujte se cigánov in zlikovcev. Dobrosrčnost in lahkovernost naših Dolenjcev slika naslednji slučaj: Dne 5. t. m. je bil semenj v Črnomlju. Posestnikova žena Ana Kobetič iz Špeharjev št. 16, župnije Vrh pri Vinici, je na semnju prodala dva vola za 472 kron. Nazaj grede se ustavi pri mostu v Črnomlju, ker je njen sin sezval črevlje. Kar pridrvita dva neznana človeka in eden tovarišu zakriči: »Ti si našel moj denar!« — Drugi: »Jaz nisem našel tvoje denarja!« Ustavita se pri ženski in eden jo vpraša: »Morda ste vi, žena, našli moj denar!« Ana Kobetič odgovori: »Nisem našla nobenega denarja, imam le svoj denar, ki sem ga dobila za dva prodana vola«, in pokaže neznancu mošnjiček z denarjem. Neznani zlikovec urno vzame iz mošnjička ves denar, dene noter navadnega papirja, zveže mošnjiček v robec Ane Kobetič ter ji ga vrne. Prevarana žena gre tri ure proti domu, šele pri studencu blizu domače vasi pogleda v mošnjiček, kjer najde mesto bankovcev — papir. Vsled velike tuge se uboga žena zgrudi na tla. Ljudje sodijo, da sta bila satanska zlikovca dva cigana, katerih je mnogo onkraj Kolpe, od koder prihajajo na semnje. Ta dva »lumpa« pač zaslužita, da jima nategnejo ušesa.

Nova železnica. Iz Zagreba javljajo: V Ogulinu je sedaj posebna ministralska komisija, ki dela načrte za novo železnico iz Ogulina v Bihač (v Bosni). Na ta način bo Reka direktno svezana z Bosno. Na spomlad se začne baje že graditi nova železnica.

Hrvaške novice. Stavkajo v Zagrebu stavci tiskarne Ignacija Granitza, kjer se stavi uradna »Agramer Ztg.«

— **Odlikovanja in ožniki.** Radi lantskih dogodkov so bili na dvorišču domobranske vojašnice odlikovani trije orožniki s svetinjo hrabrosti. »Hrvatsko Pravo«, ki je pisalo o tem, je bilo — konfiscirano. — V rožini e imajo v Zagrebu na solncu 40°.

— **Petrolej se je pocenil** Glavne petrolejske rafinerije v Avstriji so sklenile znižati cene petroleju. To je posledica konkurence med ruskim in ameriškim petrolejem. Nedavno so se sešli zastopniki rafinerij ter so odredili nižje cene petroleju za mesec julij. Te znižane cene veljajo le za Trst in Reko, odkoder se izvažajo petrolej v inozemstvo.

— **Čebelarji** po janskih hribih niso užili že mnogo let toliko veselje, kakor letos; da bi čebele tako rojile, kakor letos, se malokdaj primeri. V spomladi že je dal vsak panj po dva ali tri roje in sedaj pa zopet rojijo, da je veselje, izrojenci, proci in celo družici. Je pa sedaj tukaj tudi najboljša paša, ker je kostanj ves v cvetju in vreme tako ugodno. Ako bode še ajdova paša taka, bodo čebelarji v jeseni že malo požvenketali po žepih. Bog daj!

— **Deželni odbor goriški tožen na državnem sodišču.** Povodom reorganizacije deželnih uradov v letu 1901. je deželni odbor goriški umirovil deželnega kancelarja Karola viteza Doljaka. Umirovljenec pa je uležil pritožbo na državno sodišče za zahtevo, naj se to umirovljenje proglasi neveljavnim, ali pa naj se pritožitelju dovoli popolna penzija. Državno sodišče je odbilo pritožbo z utemeljavanjem, da je bil deželni odbor upravičen, umiroviti uradnika, ki po njegovem, deželnega odbora mnenju ni sposoben za vodstvo reorganizovane deželne pisarne.

— **Iz Radovljice** se nam piše: Malo se pri nas stori za javen blagor, vse je nekako mrtvo in otrplo. Zaradi tega pa je Radovljica tudi precej pozabljena na Slovenskem. Nikdar se ne duje, da bi se bilo tu kaj posebnega zgodilo, kar bi kraj povzdignilo glede napredka ali omike. Odtod pa tudi prihaja, da so prebivalci tega kraja nekako sami sebi prepuščeni in se pogrezajo v vsakdanjost. Kakor povsod ob tacih odnosih, pa je tudi v Radovljici na dnevnem redu nizkotne medsebojno hujkanje. Vseled tega so tudi javne zadeve tu tako razdrapane, da se Bog usmili. In vendar je ta kraj bolj potreben reorganizacije v vsakem pogledu, nego marsikaj kraj na Slovenskem! Ali kako pa bo šlo, ko se vsakomur, ki pride v kraj z najboljšim namenom, kaj dobrega stori, zagreni obstanek. Cesar nekateri doma ne dosežejo, to skušajo storiti v listih, ki so pristopni osebnim napadom. Ravnokar se pripravlja za Radovljico nekaj, kar bi bilo za ves okraj radovljjski velikega pomena, osobito pa bi imela Radovljica od tega čast in korist in bi jo gotovo dvignilo na višino onih krajev na Slovenskem, ki se odlikujejo po napredku in dobrem imenu. Ali kaj se zgodi? Možja, ki je stvar sprožil in se največ prizadeva, da se častno in dostojno izvrši, začeli so baš sedaj in popolnoma neutemeljeno napadati na vse krepnje doma in v nekem zakotnem lističu. Zakaj? Vendar le z očitnim namenom, da bi pokopali občeokoristno reč, za katero se trudi; pokopali pa najbrže deloma zato, ker oseba in mišljenje ni po ukusu nekaterih, ki so morda mnenja: če mine, pa se ne sme zgoditi; deloma pa morda tudi iz načelnega nasprotovanja vsakemu slovenskemu napredku kraja in okraja. Saj je tu ljudi, ki trobijo skrito in očitno v nam sovražni rog, in zato je njih skrito in očitno rovanje urejeno po tem. Ali gospoda, ki se vsaj štejejo, da ste zares narodni, pomislite vendar, kam plovete! Ako so po nam sovražnih elementih nahajanske razne osebe, da bi izpodkopate javen ugled ljudi, ki hočejo kaj storiti za dobro kraja, zavedajte se vsaj vi dolžnosti, ki vam jo v takih slučajih nareka narodna zaveza! Ne obešajte na veliki zvon pivatnih čestokrat pretvarjenih zadev in podrejte take reči javno koristnemu delu! Ne hujskajte proti ljudem, ki v resnici nečejo nikomur nič žalega in ki se le po svoje branijo proti krivicam, ki se dogajajo njim! Ne razdrajte na razne nizkotne načine njih obče koristnega dela, marveč pomagajte, sodelujte, kar morete in znate! Le tako pripomorete Radovljici do tega, da se dvigne iz pozabnosti in postane to, kar zasluži po lepoti kraja in vrlinah širšega prebivalstva.

Ljubljanske novice.

400letnica ljubljanskih županov. Včeraj je bilo poslopje mestnega magistrata sijajno razsvetljeno z električnimi lučicami. »Društvena godba« je igrala šest točk ter dokazala st. tinam navzročega občinstva svoj napredek. Po mestu vihra nekaj zastav.

Trgovski uslužbenci so naprosili svoje gospode šefe, da jim z ozirom na sokolsko slavnost v soboto ob 4. uri popoldne dajo pristo in da so v nedeljo cel dan zaprte prodajalnice.

Nadporočnik Büchel prestavljen iz Ljubljane. Nemci se v »Tagespostu« silno jeze, da je ta nadporočnik prestavljen iz

1193 **Zahvala.**
Iskreno zahvalo izrekamo vsem sodnikom, znanec in prijateljem, ki so naši nepozabni materi

Mariji Kopač
izkazali zadojo čast ter nas z izrazi sožalja tolažili v bridki žalosti.

Žalujoči ostali.

Prostovoljna dražba vina
Dne 18. julija, v ponedeljek popoldne ob 2. uri se vrši v Nemški vasi pri Krškem

dražba več 100 hl. dolenskega vina

večinoma godnega za napolnjevanje v steklenice.

Letniki 1900, 1901, 1902, 1903.
Vrst: Laški rizling, mostarina, kraljevina, ticenska črnina in modra portugalka.

Dražbeni pogoji se poizvedo na lici mesta. Vozovi od postaje Videm - Krško so na razpolago v Krškem.

Žebljarski ključavničar in žičar

se iščeta za neko tovarno na Štajerskem.

Ponudbe pod navedbo dosejanje službe in starosti naj se pod oznamenim "Eisenwerk" pošiljajo na upravništvo tega lista. 1195 3-1

Cerkvenika in orglavca sprejme

1162 3-3
cerkveno predstojništvo na Homcu pri Kamniku, pošta Radomlje.

Nastop 15. septembra t. l.

Dober chránjen harmonij se cene prod.
Več se izve pri upravništvu "Slovenca". 1183 3-3

Na stanovanje se sprejme sedem gospodov.

1184 3-2
Več se izve na Opekarski cesti, Male žolnarske ulice šte. 14.

Odda se soba za letoviščarje

z dvema posteljama v lepem kraju na Gorenjskem blizu Brezja. Dobi se tudi hrana, ker se nahaja v isti hiši gostilna. — Več se poizve pri Pavlu Lavrenčiču, Sp. Otok, p. Radovljica. 1190 3-2

Gostilna se odda v najem

1181 6-2
tako in za več let, v prijetnem kraju na Gorenjskem tik cerkve. Zraven gostilne je prodajalna z mešanim blagom, razprodaja tobaka, prostor s tremi sobami, klet, shramba, konjski hlev, in vrt. Na razpolago je vsa gostilniška priprava. — Ponudbe na naslov: Upravništvo "Slovenca".

Uedno najnovejši

gramofoni

kačor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

1059 100-8

uraruju v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

S 1. avgustom se preselim na Dunajsko cesto šte. 20, nasproti kavarne "Europa", v Kribarjevo hišo.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Na graščini barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku se oddaje služba samostojnega kmetijskega adjunkta.

Natančneje se izve pri eskribništvu graščine barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku pri Novem mestu. 1196 8-1

Št. 8472.

Razpis.

1170 3-3

Izpraznjena je služba provizoričnega deželnega živinozdravnika v Ribnici.

S to službo je združen letni užitek 800 K iz deželnega zaklada, nadaljne dohodke pa bo imel d. tični organ od nadziranja, se mov in ogledovanja živine, katero se mu bode poverilo. Istotako je od občin okraja ribniškega pričakovati letni prispevek 400 K.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 10. avgusta 1904

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dne 4. julija 1904.

Razpis natečaja.

1164 3-3

Otvorja se natečaj za mesto učitelja vse glasbe z dolžnostjo, da kot tak podučava člane pevskega društva v petju in tamburanju ter da za prve in druge piše dotične partiture. Letna plača znaša 2160 kron, koje bi prejemal v mesečnih predločih obrokih, poleg iste pa more po sposobnosti, računati na primereno svoto iz privatnega zaslužka.

Prosilci morajo dokazati svoje sposobnost, dosejanje službo, starost, domovinstvo in znanje hrvaškega ali slovenskega jezika.

Dotična pogodba sklene se pri nastopu službe.

Rok natečaja do 25. julija.

Od ravnateljstva "Hrvatske općinske Glazbe".

Korčula, 3. julija 1904.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši
na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

23 104-57 **4 1/2 0/0**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5,245.845.40.**

Stanje hran. vlog **K 5,089.883.14.** Denarni promet **K 23,806.306.40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238.41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Franc Stupica,
Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznilce, mlattinice, čistilnice, gepeljne, preseže za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljava vode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski mavci.

Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe-676 52-12 cerijskega blaga.

Odlikovani z zlato medaljo na razstavi v Parizu l. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18,

izvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka. 884 9

kačor tudi pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

479 104 33
ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah

debaritelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezen od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino. 949 33.1

Nastavite povsod ameriansko nastave za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh)

Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:

EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

1122 100-4

Zahtevajte
brezplačno in franko

moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga

in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko.

gl. 250.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za grube pri krehanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krehanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strabergasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 351